

Církevní restituce a žaloba Římskokatolické farnosti Proseč

Vážení spoluobčané,

o církevních restitucích jistě každý z nás slyšel – mají za úkol navrátit neoprávněně odebraný majetek původnímu majiteli. Týkají se i naší Římskokatolické farnosti v Proseči, které byl po roce 1948 komunistickým režimem zabaven a neoprávněně převeden na stát nemovitý majetek o rozloze 84,5 ha. Z toho bylo 53 ha lesů, ostatní byla orná půda, louky a pastviny. Majetek, který po celou dobu (od roku 1948 až po současnost) zůstal ve „vlastnictví“ státu, je naší farnosti postupně vydáván. Například jsme již přebrali tzv. „zádušní les“ za Pánovým kopcem, část lesa u Toulouvcových maštal, část luk a orné půdy.

Problém však nastal u pozemků, které začátkem devadesátých let Obec Proseč ohlásila na sebe s odkazem na zákon o majetku obcí. Konkrétně se jedná o necelých 17 ha pastvin a luk v oblasti kolem Pánova kopce a koupaliště směrem k farnímu zádušnímu lesu. Podle zákona o majetku obcí však na obce měl přejít pouze majetek, který obcím historicky skutečně patřil anebo majetek, který národní výbory koncem roku 1990 využívaly k plnění svých úkolů. Mezerou zákona o majetku obcí bylo to, že nikdo nepřezkoumával, zda jsou tyto zákonné podmínky skutečně splněny a zda se ve skutečnosti nejedná o majetek, který obcím patřit podle tohoto zákona nemá. Katastrální úřad pozemky přepisoval na obce na základě pouhého jednostranného ohlášení. Tyto historické církevní pozemky tvoří celek, a proto koncem loňského roku Biskupství královéhradecké vyvolalo iniciativu k tomu, aby se naše farnost obrátila na okresní soud s návrhem (tzv. určovací žalobou), aby soud kvalifikovaně přezkoumal všechny skutečnosti a posoudil, zda tyto pozemky ve skutečnosti nejsou stále v majetku státu.

Rozruch u města vyvolaly především dvě skutečnosti. Tou první je, že žalující stranou je Římskokatolická farnost Proseč, ne Královéhradecké Biskupství. Proč farnost „žaluje“ svého partnera (město), „souseda“, se kterým vždy velmi dobře vycházela, když mezi farností a městem dosud panovaly výborné vztahy? Chápeme, že tento postup může na první pohled budít rozpaky, ale právo nechat věc soudem přezkoumat má pouze naše farnost.

Tou druhou námitkou, která je nejspíš zásadním názorovým rozkolem, je informace, kterou Město Proseč obdrželo od Svazu měst a obcí, že byla údajně Biskupství královéhradeckému za pozemky, které jsou předmětem žaloby, vyplacena finanční úhrada. Tato informace je však zavádějící a neodpovídá skutečnosti. Účelem žaloby není vydání pozemků farnosti, nýbrž přezkoumání toho, zda obec postupovala v souladu se zákonem a zda jsou pozemky stále majetkem státu. Případné vydání pozemků farnosti se v tomto sporu vůbec neřeší. Není tak vůbec jisté v jakém rozsahu a zda stát pozemky farnosti nakonec vydá. Vedle toho finanční náhrada nedopadá na celou řadu případů překážek, které brání vydání a které byly vytvořeny dodatečně (jako pozemky související se stavbami, pozemky tvořící tzv. veřejné statky, pozemky využívané pro veřejné účely, pozemky dotčené plánovanými dopravními a technickými stavbami, vč. liniových staveb ad.).

Znovu zdůrazňujeme, že cílem tohoto kroku je určení vlastnictví státu dotčených pozemků, neboť nikdo dosud kvalifikovaně nezkoumal, zda všechny podmínky pro přechod do vlastnictví obce byly splněny. Neobviňujeme tím nikoho z nepoctivosti či zlého úmyslu, jde o to, že zákon o majetku obcí z roku 1991 je od počátku nejasný a matoucí.

Možná, že se mnozí ptáte, proč se o ty nemovitosti – pozemky s městem „taháme“. Proč je nenecháme městu a nesnažíme se o udržení „míru“ mezi námi. Je nám to velmi nepříjemné, ale domníváme se, že je naší povinností a že to spravedlnost vyžaduje, aby věc přezkoumal soud. Vždyť se jedná i o majetek věnovaný našimi předky, když vznikala prosečská farnost, která dostala od svých zakladatelů většinu

pozemků proto, aby měla prostředky k zajišťování svých činností, k opravám kostelů, ke stavbě a opravám far a hospodářských stavení, k hrazení režijních nákladů a k zajištění živobytí správců farností. Nabývací doklady, že vlastníkem dotčených nemovitostí je prosečská farnost, jsou dochovány z doby před rokem 1881 a jsou pro každého k nahlédnutí v pozemkových knihách u katastrálního úřadu. Máme závazky k našim předkům a odpovědnost vůči našim potomkům, aby farnost (kostel, fara) prosperovala. I my se v současné době musíme starat o kostel a faru, zajišťovat chod celé farnosti, hradit opravy a režii budov. Jenom připomeneme, že když jsme před asi 12 lety roky dávali novou krytinu (tašky) na kostel, zajišťovali restaurování nástěnných maleb, generální opravu varhan a elektrizaci zvonu, tak jsme mezi sebou ve farnosti vybrali téměř 1,5 mil. Kč! Výměna pozinkovaného plechu za měděný na věži kostela, kterou jsme realizovali před 3 roky, nás farníky vyšla na 0,5 mil. Kč; taktéž jsme téměř celou částku hradili ze sbírek ve farnosti. Právě alespoň na pokrytí částí uvedených výloh by měly sloužit nemovitosti, o kterých je zde pojednáváno. A musíme podotknout, že římskokatolická farnost není uzavřené společenství, které si v Proseči žije samo pro sebe, ale je tu k tomu, aby sloužila všem, celé obci. Například pomáháme s přípravou na manželství a oddáváme i snoubence, ačkoliv třeba oba nechodí do kostela (nepraktikují víru), ujímáme se posledního rozloučení s našimi občany, kteří se také během života neúčastní bohoslužeb (je-li to přání rodiny, vždy rádi vyhovíme), pořádáme koncerty, na které zveme všechny občany, centrum Mikeš na faře je rovněž otevřené pro všechny děti a jejich maminky z Proseče i okolí.

Závěrem chceme říci, že i když se s vedením města rozcházíme v názorech na vydávání pozemků, které před rokem 1948 patřily prosečské farnosti, chceme i nadále s městem vycházet dobře tak jako dosud a jsme připraveni kdykoliv mimosoudně jednat a věci narovnat formou dohody.

V Proseči dne 10.3. 2016

Mgr. Zdeněk Mach, duchovní správce farnosti

Bc. Josef Roušar, jáhen